

NAKVIS

Razlike v presojah visokošolskih in višješolskih zavodov

Datum: Januar 2025

Predstavitev oblikovala: Špela Zakrajšek

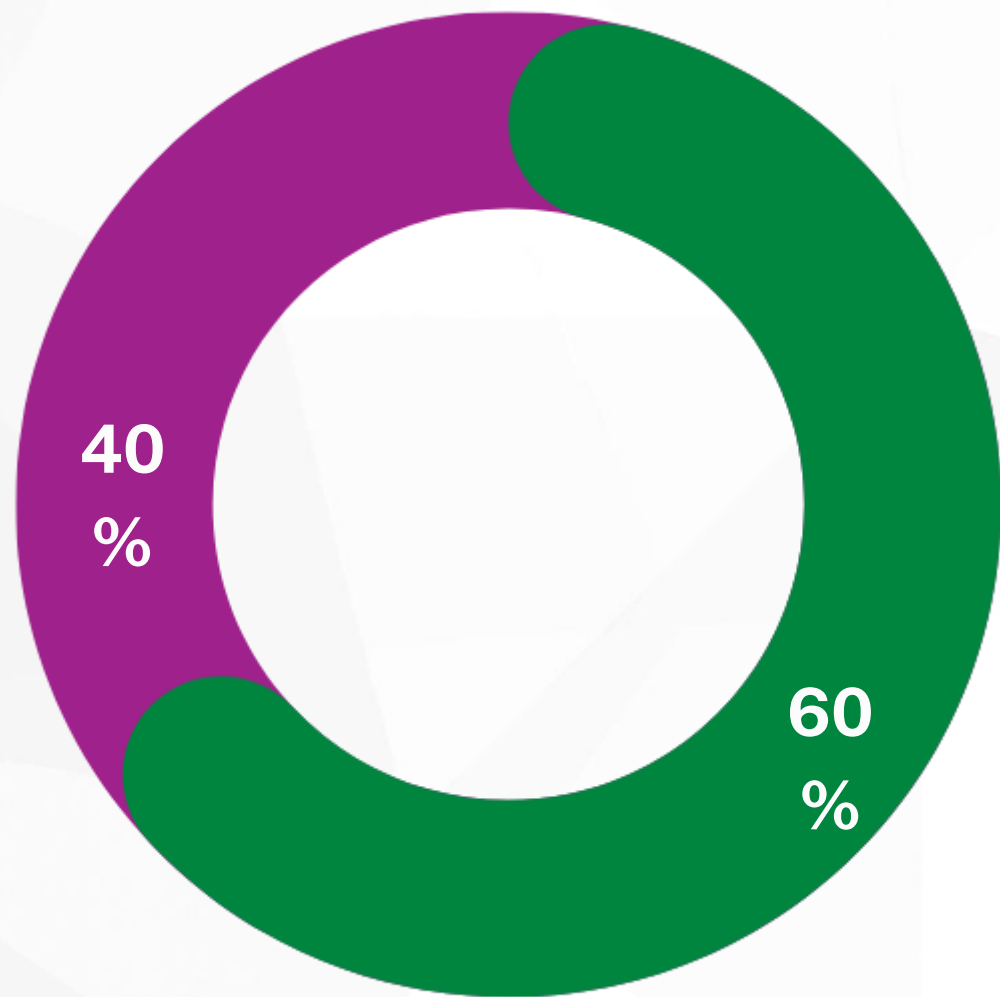

Zakonski okvir

Višje šole ureja **Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (ZVSI)**, presoje se opravljajo na podlagi **Meril za zunanjo evalvacijo VSŠ**, ki jih je sprejel NAKVIS, evalvacije si sledijo vsakih pet let glede na sprejeti načrt (za pet oz. eno leto). Visokošolski zavodi delujejo v skladu z **Zakonom o visokem šolstvu (ZViS)**.

Različne zakonodaje določajo različne cilje, postopke in standarde kakovosti.

Poudarek na praktičnem izobraževanju

Obseg PRI pri VSŠ

VSŠ

Presoja je usmerjena na kakovost praktičnega izobraževanja (PRI) in na sodelovanja z delodajalci. Praksa je obvezen del programov, predpisan je tudi obseg – 40% programa.

VSZ

Visokošolski zavodi so bolj usmerjeni v akademske cilje, raziskovanje in teoretično znanje. Praksa je sicer obvezen del visokošolskih strokovnih študijskih programov, vendar obseg ni predpisan.

Organizacija prakse v VSŠ je predpisana v ZVSI:

- tripartitna pogodba,
- pogoji za mentorstvo,
- organizator PRI

Raziskovalna dejavnost

Zakonska podlaga

- 42. člen ZViS -VSZ izvajajo znanstveno-raziskovalno in umetniško delo. 32. člen ZViS - opravljanje znanstveno-raziskovalnega oziroma umetniškega dela je pogoj za izvajanje magistrskih in doktorskih študijskih programov.
- Pri VSŠ področje ni zakonsko predpisano in ga VSŠ običajno ne razvijajo.

Strokovni projekti- VSŠ

- Pri VSŠ je pomembno strokovno, razvojno in projektno delo.
- Strokovni projekti so navadno povezani z razvijanjem praktičnega izobraževanja oziroma konkretnimi storitvami in potrebami podjetij.

Diplomske naloge

- VSŠ - praktične in se povezujejo s potrebami podjetij; VSZ –teoretično raziskovalne, osredotočene na analizo obstoječih teorij, empirične raziskave ali študije primerov.

Kadrovski pogoji

- Pogoji za habilitacijo pri VSS manj akademski, bolj praktični
- Habilitacijo oz. soglasje k habilitaciji VSS daje Svet za strokovno in poklicno izobraževanje pri ministrstvu
- Redno zaposleni na VSS: (26. člen ZVSI, lahko so zaposleni tudi v deležu):
  - ravnatelj oziroma direktor,
  - predavatelj – organizator praktičnega izobraževanja
  - referent za študentske zadeve
- Na VSZ se zahteva višja stopnja izobrazbe, pogosto doktorat znanosti, še posebej za redne profesorje in raziskovalce.

Študenti in programi

VSŠ

Akreditacije torej ne podeljuje NAKVIS, ampak Ministrstvo!

Programi so vedno krajši (120 KT, 2 leti) in zasnovani na osnovi poklicnih standardov, ki jih določi pristojni minister oz. zbornice.

Vse šole izvajajo enotne, nacionalno sprejete študijske programe (CPI - katalog znanj).

VSZ

Programe določajo sami visokošolski zavodi, skladno z ZVis. Programe mora potrditi **Senat visokošolskega zavoda**, nakar jih akreditira NAKVIS.

Širok nabor akademskih programov.

Študentje pridobijo akademsko in teoretično znanje, študij lahko nadaljujejo (3, 4 leta).

Sistemi zagotavljanja kakovosti

V skladu z 21. členom Meril za zunanjo evalvacijo višjih strokovnih šol je NUJNO upoštevati navodila pri ugotavljanju NESKLADNOSTI oz. VEČJIH POMANKLJIVOSTI.

Delovanje šole

- neustrezni viri za praktično izobraževanje študentov v delovnem okolju,
- neustrezno priznavanje praktičnega izobraževanja,
- notranja organiziranost šole, ki ne zagotavlja uresničevanja pravic in obveznosti vseh deležnikov,
- onemogočanje delovanja ali razvijanja notranjega sistema kakovosti, kulture kakovosti in sklenitve kroga kakovosti;
- in številčno pomanjkljiva kadrovska zasedba,
- nezagotavljanje strokovnega razvoja kadrov ter pedagoškega razvoja predavateljev in drugih strokovnih delavcev.

Kadri

- strokovno in številčno pomanjkljiva kadrovska zasedba,
- nezagotavljanje strokovnega razvoja kadrov ter pedagoškega razvoja predavateljev in drugih strokovnih delavcev.

Študenti

- neupoštevanje raznolikosti in potreb študentov,
- onemogočanje sodelovanja študentov pri samoevalvaciji šole.

Materialne razmere

- neustrezne knjižnične storitve,
- izvajanje študija na neprimerni lokaciji (v neprimernih prostorih z neustrezno opremo, ki niso bili akreditirani).

Notranje zagotavljanje in izboljševanje kakovosti študijskega programa

- neustreznost evalvacije študijskega programa in samoevalvacijskega poročila o tem.

Izvajanje študijskega programa

- nezadostno (premajhno) število ur izvajanja študijskega programa (predavanj, vaj in praktičnega izobraževanja),
- neprimeren način izvajanja študijskega programa, kadar je študentom onemogočeno pridobivanje s študijskim programom določenih kompetenc oziroma učnih izidov,
- neustrezno praktično izobraževanje študentov.

Avtonomija

VSZ

Urejena z zakonom
(6. členu ZViS).

Imajo **več svobode** pri oblikovanju svojih študijskih programov, kurikulumov, metod poučevanja in internih organizacijskih struktur.

Samostojno razvijajo svojo raziskovalno strategijo in sprejemajo odločitve o imenovanjih kadra.

VSŠ

ZVSI avtonomije ne omenja.

Avtonomija **je omejena**, saj so programi in kurikulumi vnaprej predpisani, pravila ocenjevanja in organizacije pa so jasno določena.

Organi, njihove naloge ter postopki za imenovanje učiteljev so natančno **urejeni z zakonom.**

NAKVIS

HVALA.

Obiščite našo spletno stran:

www.nakvis.si

